

Preek
gehouden te Oostkapelle op 29 maart 2009
door ds. M. Karens

De tekst is uit Efeze 2:4-5:

Maar God, Die rijk is in barmhartigheid door Zijn grote liefde, waarmee Hij ons liefgehad heeft, ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus; (uit genade zijt gij zalig geworden)

Levend gemaakt met Christus:

1. Waaruit die levendmaking vloeit (4 en 5c)
2. In wie die levendmaking blijkt (5a)
3. Waarin die levendmaking bestaat (5b)

1. Waaruit die levendmaking vloeit

Vrienden, de apostel Paulus schrijft een brief aan de gemeente in Éfeze. Éfeze is een rijke handelsstad, een havenstad in Klein-Azië. In die stad Éfeze is een gemeente. Nee, eertijds waren het heidenen. Van de mensen in Éfeze gold: eertijds zonder Christus, zonder hoop, zonder zaligheid. Maar God had Zijn dienaren gezonden. Het Woord was er verkondigd.

Paulus was er twee keer geweest. De eerste reis was maar kort. Later, op zijn derde zendingsreis heeft hij er bijna drie jaar gewerkt. Ondanks de felle tegenstand en strijd is daar in de stad Éfeze een kerk gebouwd. Want in Éfeze was wel godsdienst, maar zonder de levende God. Ze hadden daar de godin Diana. We kunnen lezen in de Handelingen van de apostelen dat er in Éfeze een grote menigte bijeen kwam, die meer dan twee uur geroepen heeft: *groot is de Diána der Efeziërs*. Ze hebben de heerlijkheid en grootheid van die godin van Éfeze uitgeroepen.

En toch... waar God werkt, daar bouwt Hij een Kerk. De Vader heeft van eeuwigheid zondaren verkoren. De Zoon, Christus, heeft ze gekocht, niet met zilver of goud, maar met Zijn hartenbloed. En de Heilige Geest zal ze bijeenvergaderen, dat zien we ook in Éfeze.

De apostel Paulus zit ver weg in de gevangenis, in de wereldstad Rome. U kunt dat lezen in het derde hoofdstuk, het eerste vers. Hij zit geboeid, hij zit in de gevangenis, maar in zijn gedachten is hij bij de gemeente van Éfeze. En dan schrijft hij een brief. Eén van de dienaren, Tychikus, heeft de brief gebracht in de gemeente van Éfeze. Een brief waarin de leer van vrije genade helder doorklinkt. Het wonderbare werk van de Drie-enige God.

Dat zien we ook in de woorden die we samen lezen. Daar gaat de apostel de Efeziërs wijzen op de grote voorrechten, op de grote wonderen die in hun leven zijn gebeurd. De tekst begint met het woordje: *maar*. *Maar God, Die rijk is in barmhartigheid*. *Maar* is een tegenstelling. Hij heeft eerst geschreven wie die Efeziërs waren. Hij heeft eerst geschreven hoe ze verloren lagen in zonde en schuld.

Maar God, die overvloeiende fontein van alle goed. *Maar God*. Daar hebt u de bron en de oorsprong van alle zegeningen en zaligheid. Tegenover de nood, dood, schuld en verlorenheid, gaat hij schrijven: *maar God*. Er was geen reden in de mensen in Éfeze. Er was niemand die naar God zocht. *Maar God*, daar vloeit nu alle zaligheid uit, uit die fontein. *Maar God*, dat is de diepste bron, dat is de oorsprong waarom mensen gered worden, zalig worden. *Maar God*. Mag u, mag jij weten van dat 'maar God' in je leven? Mogen wij weten dat de almachtige God in ons leven begonnen is?

Want daar gaat de apostel over schrijven. Hij noemt eigenlijk drie eigenschappen van God. Zijn barmhartigheid, Zijn liefde en Zijn genade. Hij zegt: *door Zijn grote liefde*. Het eeuwige welbehagen: God heeft liefgehad. Het staat geschreven in een vorm die erop wijst dat het heeft plaatsgevonden. Een daad uit het verleden. God rijk door Zijn grote liefde, heeft ons liefgehad. De Goddelijke liefde is een volkomen liefde, is een eeuwige liefde. God heeft liefgehad voor de grondlegging van deze

wereld. *Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid.*

Onbegrijpelijk is deze Goddelijke liefde. God had Rachab in Jericho al lief, toen ze nog leefde in de zonde en in de misdaden. God had Manasse, die vreselijke koning, die alles deed wat God mishaagde, lief met een eeuwige liefde. Zó groot is nu die liefde van God, schrijft Paulus.

Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. Wie kan ooit die Goddelijke liefde bevatten, begrijpen, verklaren?

In deze wereld (in Éfeze, maar ook hier) zijn er mensen die het door genade gaan leren: *wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad.* De bron van alle genade is Gods liefde, Gods barmhartigheid.

Zijn barmhartigheid bewijst Hij aan alle mensen. Die barmhartigheid bewijst God aan jou en aan u. Want Hij doet het zonlicht nog opgaan over bozen en goeden. Hij regent over rechtvaardigen en goddelozen. De barmhartigheid van God is dat u vandaag in Zijn huis mag zijn. Dat Hij u Zijn Woord heeft gelaten. God, Die rijk is in barmhartigheid bewijst dat aan al Zijn schepselen. *Hij zegent mens en beest en doet Zijn hulp nooit vruchteloos vergen.*

Maar nu gaat de apostel hier schrijven over de bijzondere barmhartigheid die de Heere uitgiet over ellendigen en schuldigen. De bron van de levendmaking ligt in de barmhartigheid van God. Dat woord betekent eigenlijk een brandend hart. Gods hart brandt van eeuwige liefde tot verloren, schuldige zondaren. Dat schrijft ook de apostel Petrus in zijn brief: *Gelooft zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons heeft wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden.*

Daar hebben we de bron waaruit de levendmaking vloeit: liefde, barmhartigheid, genade. Uit genade, zonder de werken, zonder enige verdienste. Het is alles vrije genade van de Drie-enige God: van de Vader Die liefhad met eeuwige vredegedachten. Van de Zoon, de Heere Jezus Christus, Die de levendmaking verwierf in de kribbe van Bethlehem, aan het kruis van Golgotha, op Paasmorgen. *Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden.*

Daarom, als we nog vreemdeling zijn van het wonder van levendmaking, bedel dan, smeeek dan, of God die rijk is in barmhartigheid, naar Zijn grote liefde, in gunst Zich wil ontfermen. Want het is Gods barmhartigheid dat Hij vandaag nodigt, roept en klopt aan de deur van je hart. Ik heb geen lust in je dood, maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekeert en leeft.

Mag ik eens vragen, zijn wij al het voorwerp geworden van het: *maar God?* Hebben wij dat eeuwige wonder geleerd dat Gods liefde in ons hart is uitgestort en dat we Hem zijn gaan zoeken? Hebben we geleerd met die tollenaar achterin de tempel, de ogen te slaan op dat enige Offer en uit te roepen: *O God, wees mij zondaar genadig.* Want God is rijk in barmhartigheid en Hij werkt wonderen van Zijn genade!

Het is nodig dat we zielsbevindelijk leren: *maar God.* Want in wie wordt nu die levendmaking gewerkt?

2. In wie die levendmaking blijkt

In het vijfde vers lees ik: *ook toen wij dood waren door de misdaden.* Wie zijn de voorwerpen die God heeft lief gehad? Wie waren zij in die havenstad Éfeze? Wie waren zij eertijds? De apostel gaat hen tekenen. Eertijds, vroeger waren ze dood in de zonden en in de misdaden. Ze waren doden, geestelijk doden. We kunnen dat lezen ook in het eerste vers. *U heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden.* Eertijds dood, geestelijk dood. Dat is gescheiden van God, vervreemd van God, los van God. Wij hebben de band met onze Schepper doorgesneden en wij zijn van een top van eer, dood gevallen in de misdaden en de zonden.

Dat is onze eigen schuld. Dat hebben wij zelf gedaan. Wij hebben het gebod van de heilige God overtreden. Hij had gezegd: *ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven.* Adam en Eva en wij in hen, zijn dood in de zonden en de misdaden. Wij missen het doel van ons leven. Geestelijk dood, dat is een ontzettende waarheid van het woord van God: de doodstaat van de mens.

Waar blijkt dat uit? Paulus schrijft dat ze hebben gewandeld. Een dode kan toch niet wandelen? Ja, zegt Paulus, die geestelijke doden kun je herkennen, want die wandelen naar het goedgevoelen van hun hart. Ze wandelen naar de eeuw van deze wereld, naar de geest van deze tijd, naar de overste van de macht der lucht, van de geest die nu werkt in de kinderen van de ongehoorzaamheid. Daar tekent de apostel de geestelijke dood. Dat is een wandelen in de zonde. Dat is een begeren van de begeerlijkheden van deze wereld.

Wandelen doe je voor je plezier. Wandelen doe je met genoeg en met blijdschap. Nu ben je geestelijk dood als je wandelt met plezier en met genoeg op de wegen van de satan, op de paden van de wereld, als je wandelt in de zonde en in de ongerechtigheid, als je je laat leiden door de geest van de tijd, door de eeuw van de wereld, als je regeert wordt door de vorst der duisternis. Dat kun je zien aan het patroon van je leven: wie leidt ons? Wie beheerst ons hart en ons leven? Wie heeft het voor het zeggen in het leven van elke dag? Ligt uw leven verklaard in vers 1, 2 en 3? Wandelen in het tweede en derde vers staat: doen de wil van het vlees, doende de wil der gedachten, van nature kinderen des toorns die in het rijk van God nooit kunnen komen, tenzij ze van nieuw geboren worden.

Daarom, wat een aangrijpend beeld tekent ons Paulus, geestelijke doden, kinderen der ongehoorzaamheid, van nature kinderen des toorns, verloren in zonden en schuld.

Lieve vrienden, dat is ons beeld. Dat is onze staat, wie we ook zijn. Als we nog leven zonder God, zonder Christus, dan zijn we dood. Net als een bloem. Als een bloem ergens in de tuin prachtig staat te bloeien en je snijdt hem af en je zet hem in de kamer in een vaas, dan blijft hij o zo mooi. Maar één ding is zeker: die bloem verwelkt, hij gaat dood. Waarom? Hij is losgesneden van de wortel. Dat is nu onze staat. *Wel sierlijk pronkt, maar krachteloos is en teer. Wanneer de wind zich over 't land laat horen, dan knakt haar steel.*

Geestelijk dood, zonder God, verduisterd in ons verstand, met een gesloten hart. Calvijn, de grote hervormer, heeft geschreven: "Wij worden dood geboren en wij leven dood, totdat ons het leven van Christus deelachtig gemaakt wordt."

Daar schrijft nu de apostel Paulus over, over het eeuwige wonder dat geestelijke doden worden levend gemaakt. Leg nu uw en jouw hart er eens naast: geestelijk dood, dan heb je nooit honger en dorst, dan heb je nooit een begeerte naar God en Zijn Woord. Want een dode hongert niet, een dode heeft geen dorst, een dode vraagt niet. Tegen een dode kun je o zo hard roepen, maar hij hoort het niet. Aan een dode kun je van alles beloven, maar hij hoort niet en vraagt niet.

Geestelijk doden, wat een ontzettend woord voor onze staat van nature, zoals de apostel het hier tekent. Een ontzettende werkelijkheid. Ongevoelig voor de nodigingen van God. Ongevoelig voor de ernstigste waarschuwingen. Verloren, zonder het beeld van God. nu laat de apostel Paulus het zien, tegenover elkaar: de verschrikkelijke doodstaat van de mens en de rijkdom van Gods barmhartigheid, de rijkdom van Zijn genade en van Zijn eeuwige liefde. Daarom alleen zullen geestelijk doden horen de stem van de Zoon van God en die ze gehoord hebben zullen leven, omdat God werkt door Zijn Heilige Geest.

En anders, als we voort wandelen op de weg van de dood, dan eindigt het in de eeuwige dood. Dan eindigt de weg van het wandelen, van het doen van je eigen begeerten, in de eeuwige dood. Eeuwig verzinken in de plaats van de buitenste duisternis. Maar nu roept God door Zijn Woord: *maar God*, opdat geestelijke doden zouden leven. Het wonder van de levendmaking komt openbaar. Dat tekent de apostel ons in de derde gedachte:

3. Waarin die levendmaking bestaat

Levend gemaakt met Christus. Ten eerste waaruit die levendmaking vloeit, de bron. Het is Gods barmhartigheid, Gods eeuwige liefde, Zijn genade. Dat is de bron. In de tweede plaats: in wie die levendmaking blijkt. Als Paulus schrijft uit de gevangenis in Rome (een gevangene om Christus' wil) naar die verre havenstad Éfeze, waar hij met zoveel liefde heeft mogen werken, dan schrijft hij ze over het grootste wonder wat in het leven van een mens kan plaatsvinden: levend gemaakt. Want ook die Efeziërs waren doorgewandeld. Ook van die Efeziërs had er niemand naar God gezocht. Net

als u en jij. *Wijk van ons, want aan de kennis van Uw wegen hebben wij geen lust. Wij zijn heren, wij zullen niet meer tot u komen.*

Maar God, is dat gebeurd in je leven als je terugziet? Hoe komt dat openbaar? Waarin bestaat die levendmaking? Kun jij het vertellen? Levend gemaakt met Christus. O, dat gezegende wonder, dat eenzijdige Godswonder! Opgewekt door de opstandingskracht van Jezus Christus. Opgewekt door de kracht van de Heilige Geest. *Ontwaakt gij die slaapt en staat op uit de doden en Christus zal over u lichten.* Levendmaking is een daad van God op grond van de opstanding van de Heere Jezus Christus. *Als Ik bij u voorbijging, zo zag Ik u, vertreden zijnde in uw bloed, en Ik zeide tot u in uw bloed: Leef; ja, Ik zeide tot u in uw bloed: Leef.*

Levendmaking op grond van Pasen, omdat de Heere Jezus is opgestaan op die eerste dag van de week. Hij is uitgegaan uit het graf. Met Christus levend gemaakt, zegt Paulus. De Persoon en het werk van Jezus Christus staan hier centraal. En in de opstanding van Christus is heel die schare van verloren zondaren uit Éfeze en waar ook vandaan, al degenen die Christus van Zijn Vader ontvangen had, zijn op de Paasmorgen mede opgewekt.

De grond van de levendmaking ligt in Jezus Christus en Zijn werk. Hij stond op uit het graf. Hij heeft de dood en de hel overwonnen en daarom zullen zondaren die wandelen, die liggen in de dood worden opgewekt tot een nieuw leven. Jezus Christus kwam uit het graf en Zijn Vader had genoegdoening gevonden. Daarom zal er een schare zalig worden! Want Christus Jezus heeft de toorn van God gestild, Hij heeft de hitte van Zijn gramschap geblust. Hij heeft de levendmaking verdiend. Daarom rust de zaligheid en de levendmaking op Pasen, op die vaste grond.

Het is een waarborg, het is een garantie van de rechtvaardigmaking, van de heiligmaking, van de volkomen verlossing van verloren zondaren. Zonder Pasen bleef alles in de dood. Zonder de opstanding van onze Heere Jezus Christus was er in Éfeze niemand levend gemaakt. Maar nu, nu is Christus opgestaan uit de dood! En Hij heeft het gezegd: *Ik leef en gij zult leven.*

Met Christus opgewekt. Dat ziet op de nauwe band tussen het Hoofd en het lichaam. Tussen Christus Jezus en Zijn Kerk. *Met Christus.* Door de band van het zaligmakend geloof worden zondaren levend. Als God Zijn liefde gaat uitstorten in het zondaarshart en het geloof gaat werken, dan worden we Hem ingelijfd, Hem ingeplant. Met Hem. Door het geloof met Hem verenigd, zullen we leven.

De opstandingskracht van Christus wekt zondaren op uit de geestelijke dood tot een nieuw godzalig leven. Wat is dat een wonder, als dat gebeurt! De wedergeboorte in het uur van Gods welbehagen. Dan gaat de Heilige Geest het Woord gebruiken als een zaad. Dan zal de opwekking door de kracht van de Geest plaatsvinden. Dan zullen dode zondaren opstaan.

Dat is te zien. Je kunt toch in het natuurlijke leven ook het verschil zien tussen een dode en een levende? Dat kun je ook zien in je eigen leven. Als je als een zondaar die voortholde als een briesend paard op de zondeweg, wordt levend gemaakt, dan gaan je ogen open. Dan ga je zien Wie God is en wie jij bent. Dan ga je zien Wie God is in Zijn heiligheid, in Zijn rechtvaardigheid, maar ook in Zijn barmhartigheid. Dan ga je zien wie ik ben in mijn vloekwaardigheid, in mijn zonde en schuld. Als we levend gemaakt worden, dan wordt ons hart vernieuwd, dan wordt ons verstand verlicht, dan wordt onze wil herschepen. Dan komen er levende gevoelens, levende werkzaamheden, levende verlangens. Eerst dood, als het ging over God, over Zijn Woord, over Zijn dienst. Maar als we levend gemaakt worden met Christus, dan zullen we onze zonden en schuld gaan zien. Dan komt er de vreze Gods. Dan komt er de waarachtige bekering. Want een levende zondaar hoort, ziet, voelt, smeekt. Die gaat hopen op de zaligheid en die gaat horen naar de woorden van God.

Zie maar als Christus komt bij het dochtertje van Jäirus en Hij gaat het huis binnen. Daar zien we wat Christus doet in het hart van een dode zondaar. Dan raakt Hij je aan en zegt: *Ik zeg u, sta op!* Wat gebeurt er? Het dochtertje staat op. Het dochtertje krijgt eten.

De levendmaking blijkt in het leven van een zondaar. Dan gaan we God horen, dan gaan we de levende God gehoorzamen. Dan gaan we vragen: *Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?* Dan gaan we wandelen, maar niet meer op de weg van de eigen begeerlijkheid. Dan gaan we wandelen, maar niet meer naar de geest van deze eeuw. Maar dan wordt het verlangen geboren: *mijn hart en mijn vlees roepen uit naar de levende God.* Dan gaan we wandelen in de wegen des Heeren.

O, weten wij van dat wonder? Het noodzakelijkste wonder tussen wieg en graf is levend gemaakt met Christus. Dan komt de droefheid naar God, dan gaan we dorsten naar Hem en Zijn heil. Dan gaan we de zonden haten en ontvluchten. Dan gaan we leren sterven aan al onze verwachtingen. Dan wordt de genade Gods in Christus Jezus begeerd en gevonden.

Het nieuwe leven is wel een stervend leven. Dat is wel één plant met Hem in de gelijkmaking van Zijn dood. Een afsterven van de oude mens. O, zie het in Gods Woord. Paulus weet ervan, eertijds was hij dood. Hij ijverde voor de Heere en Zijn dienst. Hij ijverde om de gemeente van Christus te verwoesten. Hij meende Gode een dienst te bewijzen, maar hij was dood. Maar daar op de weg bij Damascus gebeurde het: *maar God ... heeft u mede levend gemaakt.*

Kennen we dat wonder in ons leven? Weten we van dat opzoekende genadewonder? Net als die verloren zoon? De vader van de verloren zoon zegt: *deze mijn zoon was dood.* Toen hij daar zijn hart ophaalde aan de zonde en de ongerechtigheden en leefde naar het goeddunken van zijn hart, was hij dood, maar hij is weer levend geworden. Als de Heilige Geest een zondaar tot zichzelf doet komen, dan valt het zaad van het Woord in uw en jouw hart en komt de opstandingskracht van Christus er in mee, dan wordt het waar: *Deze, tot zichzelf gekomen zijnde, zeide: ik zal opstaan en tot mijn vader gaan. In het huis van mijn vader is overvloed en ik verga van de honger. Ik zal opstaan. Wederkeren. O, deze mijn zoon was dood, maar hij is weer levend geworden.*

Uit Christus vloeit het leven wat uit God is. De vrucht van het wonder van de levendmaking is dat ik ga sterven. Sterven aan de wereld, sterven aan de zonde, sterven aan al mijn eigen gerechtigheden, om nu het leven te zoeken en te vinden in Christus Jezus. Dat is een stervensweg, dat is een weg van alles verliezen buiten Hem. Maar nu in Hem het leven vinden. Hij die ons leven is. Om nu uit Christus te leven. Om nu door het geloof alles in Hem te zoeken en te vinden. Want Christus Die ons leven is, schrijft Paulus. Wij worden elke dag in de dood overgegeven, opdat het leven van Jezus in onze harten meer en meer gestalte zou krijgen.

Daarom, de allerbelangrijkste vraag: bent u levend gemaakt met Christus? Weet u van een eertijds in de zonde? Van een doen van je eigen wil? Maar God, rijk in barmhartigheid, heeft ingegrepen in je leven. Om nu meer en meer te leren: Jezus als hét Leven. Want dan moeten Gods kinderen zélf middenin de dood te liggen, maar ze zoeken naar het leven uit Hem, de Levensvorst die Zichzelf verklaart en openbaart. Hoe méér nu het geloof op Hem mag zien, hoe méér het geloof Hem mag omhelzen als de Opstanding en het Leven. Hij heeft gezegd: Ik ben dood geweest, en ziet, Ik leef tot in alle eeuwigheid. In de oefeningen van het geloof meer en meer te steunen en te leunen op Hem Die het Leven is, om zo uit Hem vruchten te mogen dragen.

Daarom, de allerbelangrijkste vraag die we elkaar kunnen stellen: leeft u, of bent u nog dood? Wat is het verschrikkelijk als je tachtig, zestig of veertig jaar op de aarde bent en als straks de dood komt en je wordt begraven en er moet gezegd worden: deze persoon heeft tachtig jaar op de aarde geleefd, maar heeft eigenlijk nooit geleefd. Hij heeft nooit het ware leven gekend. Is nooit levend gemaakt met Christus.

O, hoor dan vandaag: Jezus Christus leeft! Hij werkt wonderen. Want al wat Hij wrocht zal juichen tot Zijn eer. Hij maakt onwilligen gewillig. Hij maakt geestelijk doden levend. Daarom smeed maar, als onmachtige, als verlorene: *gun leven aan mijn ziel.* Opdat je met de Efeziërs een eertijds mag bewonderen wat God heeft gedaan. *Zo gij Zijn stem dan heden hoort, geloof Zijn heil- en troostrijk woord, verhard u niet, maar laat u leiden.*

God vond die Efeziërs in de vallei van de dood en de zonde, maar Hij raapte ze op en Hij bracht ze bij Christus. Hij maakte ze levend. Die God leeft nog! Bedel dan, roep maar. *Opent uwe mond, eist van Mij vrijmoedig op Mijn trouw verbond.* Smeek maar of Jezus Christus, de Levensvorst, de baar wil aanraken, door Zijn Woord en door Zijn Geest. Dan staat de jongeling van Naïn op. Dan komt Lazarus uit zijn zondegraf. Dan gaat het dochtertje van Jaïrus wandelen en eten. Die wonderen werkt God, ook nog vandaag.

En u, die misschien de naam hebt dat u leeft, maar waarvan God misschien moet zeggen: gij hebt de naam dat u leeft, maar gij zijt dood. Een schijnleven zonder Christus, lijken te leven, maar zonder die geloofsgemeenschap met Christus, bedel dan:

*Doorgrond m' en ken mijn hart o Heer'
Is 't geen ik denk niet tot Uw eer?
Beproof m' en zie of mijn gemoed
iets kwaads iets onbehoorlijks voedt.
En doe mij toch met vaste schreden
De weg ter zaligheid betreden.*

Het leven of de dood? Dat u zou bewonderen wat God heeft gedaan in uw leven. Loof dan Zijn Naam en verheerlijk Hem, Die u heeft opgezocht in Zijn opzoekende zondaarsliefde, in Zijn eeuwige barmhartigheid. *Verlaat niet wat Uw hand begon. O Levensbron, wil bijstand zenden.* Hier gaan leven, straks eeuwig leven.

Ik heb u voorgesteld: de dood en het leven. Kies dan het leven!

Amen.